

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

นายชำนาญ เงินทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

002703

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

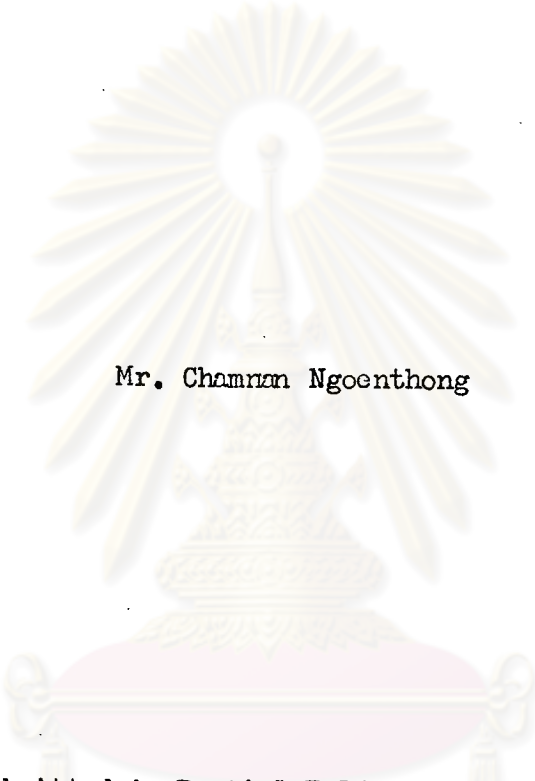
พ.ศ. 2521

T15525345

๑

Academic Administration of Private Elementary Schools

in Bangkok Metropolis

Mr. Chamnan Ngoenthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร

โดย

นายชำนาญ เงินทอง

แผนกวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์พี่ปรึกษา

ผู้ช่วยคณาจารย์ คร. อมรชัย คันทิเมธ.

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท

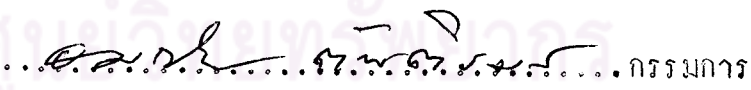
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. วิจิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

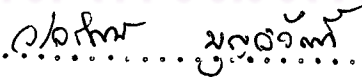
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ บุญจิตราคุสัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย คันทิเมธ)

..... กรรมการ
(อาจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชน ซึ่งเป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) การวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละของแต่ละคำถาม หาค่าเฉลี่ยรายข้อและรายหมวด และหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square) หาค่าความเชื่อมั่นของความแตกต่างของค่าตอบ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยได้ข้อสรุปออกมาว่า โรงเรียนปฏิบัติกิจการประเมิณผล ความต้องการของโรงเรียนและประเมินผลกระบวนการและผลผลิตของโรงเรียนมากและมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง และปฏิบัติงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนน้อยที่สุด
2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชนที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 8 งาน และนักวิชาการส่วนใหญ่ มองเห็นว่าโรงเรียนยังปฏิบัติงานทั้ง 8 งาน น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับความเห็นของผู้บริหารงานในโรงเรียน
3. ปัญหาสำคัญ ๆ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์ประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครก็คือ ปัญหาการเงินได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายของโรงเรียน ครูมีชั่วโมงทำการสอนมากเกินไปและรับผิดชอบนักเรียนค่อนข้างมาก การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การสอน รวมทั้งบริเวณสนามและอาคารสถานที่ ปัญหาครูลาออกกลางคัน ระหว่างปีการศึกษา ความขัดแย้งในการใช้อำนาจทางการบริหารระหว่างผู้จัดการกับครูใหญ่ และครูส่วนใหญ่มีฐานะค่านอกจากนั้นยังไม่ค่อยได้รับการพัฒนาทางวิชาการ เท่าที่ควร
4. เกี่ยวกับโครงสร้างระบบบริหารในโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เพราะมีนักเรียนน้อยกว่า 300 คน ถึงร้อยละ 50 ของโรงเรียนทั้งหมด โครงสร้างระบบบริหารส่วนใหญ่ไม่มีการแบ่งสายงานอย่างชัดเจน และมีโรงเรียนที่ยึดแนวสายการบังคับบัญชาสายเดียว เป็นเกณฑ์เพียงเล็กน้อย

Thesis Title Academic Administration of Private
Elementary Schools in Bangkok Metropolis
Name Mr. Chamnan Ngoenthong
Advisor Assistant Professor Dr. Amornchai Tantimeth
Department Educational Administration
Academic Year 1977

ABSTRACT

Objectives of Study

1. To study the structure of the academic administration system of private elementary schools.

2. To study the academic administration, of private elementary schools, in 8 areas as follows : school goals and objectives development, school personnel recruitment and placement, time and place procurement, material equipment and building operation, service for promoting the methods of studying and teaching, creation of good relationship between schools and communities, training programme arrangement, evaluation of school needs, process, and products.

3. To understand the problems concerning the structure of academic administration system and the problems of academic administration in private elementary school.

Research Procedure :

Samples used in this research were three groups of respondents, they were 50 administrators, 167 teachers, and 147 lay men which were totled to be 364 respondents.

The research tool used for this research was rating scale questionnaire which solicited points of view of the administrators, teachers, and lay men.

The data were analyzed by the usage of percentages, Means and Chi-Square.

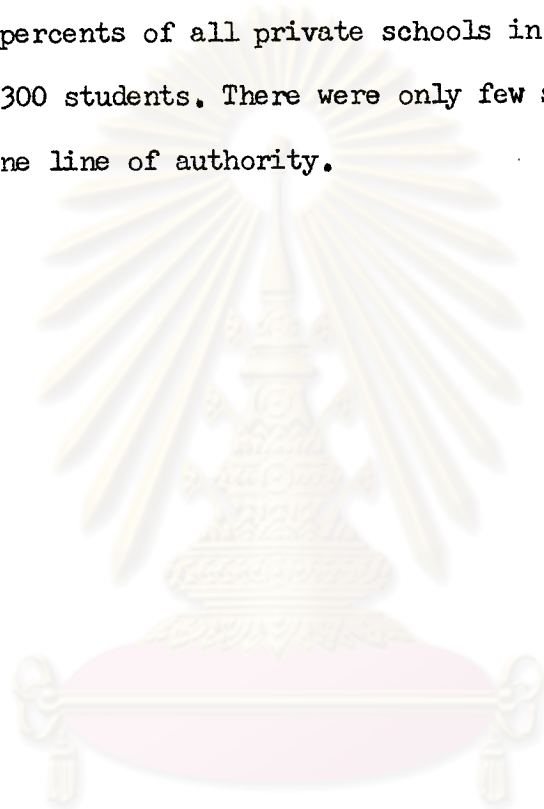
Research Finding

1. It could be concluded that most private schools worked mostly on evaluation of school needs, process, and products, furthermore they put very few concentration on the creation of relationship with community.
2. They were significantly different in opinions between the administrators and teachers pertaining to all eight areas of academic administration. The teachers viewed that the schools were operated rather few which was not the case of the administrators.
3. The main problems of academic administration of private elementary schools in Bangkok were as follows : The school inadequate revenue, teacher's over teaching and over number of under controlled students, shortage of teaching materials and equipments together with play ground and building, teacher's resignation during academic year, the conflict of authority practice between the manager and the principal. In addition, most of the teachers had low teaching certificate

and have not been well trained enough in academic line.

4. Concerning the structure of administrative system, it was evident that line of authority in most schools were not clearly defined. Fifty percents of all private schools in Bangkok were small with less than 300 students. There were only few schools which operated with one line of authority.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
 ดร. อมรชัย ตันติเมธ ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อบกพร่องต่าง ๆ
 แก่ผู้วิจัยตลอดมา

อาจารย์ทุกท่านของแผนกวิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่กรุณาให้คำปรึกษา และแนะนำ
 ในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาช่วยเหลือให้กำลังใจในการทำ
 การวิจัยจากผู้ร่วมงานในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทุกท่านโดยเฉพาะอย่าง
 ยิ่ง ท่านเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และอาจารย์ ดร. กร่าง ไพรวรรณ
 ที่ให้ความสนใจและให้กำลังใจอยู่เสมอ และผู้ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยโดยใกล้ชิด
 ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบคุณเป็นอย่างสูง คือ ภักตรา เงินทอง

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่านที่กล่าวนามมาข้างต้น จึงขอ
 ขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 ชำนาญ เงินทอง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
2. เอกสารอ้างอิงและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ตอนที่ 1 ประวัติการโรงเรียนราษฎร์ในประเทศไทย	12
ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนราษฎร์	20
ตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา	41
3. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	63
ความมุ่งหมายของการวิจัย	63
ประชากร	63
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	67
การสร้างแบบสอบถาม	68
การทดลองแบบสอบถาม	69
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	72
สถาภาพของผูตอบแบบสอบถาม	72
การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์- ประถมศึกษานางานทั้ง 8 ประเภท	83
ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราษฎร์ประถม- ศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	103
โครงสร้างการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนราษฎร์ ประถมศึกษา	105
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
5. สรุปอภิปรายและขอเสนอแนะ	112
สรุปผลการวิจัย	114
อภิปรายผลการวิจัย	117
ขอเสนอแนะ	130
ขอเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต	131
บรรณานุกรม	132
ภาคผนวก	138
ประวัติ	173

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. อัตราส่วนจำนวนโรงเรียน นักเรียน ปีการศึกษา 2518	21
2. จำนวนครูโรงเรียนราษฎร์ประเภทสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2518.....	22
3. จำนวนโรงเรียนราษฎร์จำแนกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2518	23
4. จำนวนนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ในรอบ 5 ปี.....	24
5. จำนวนครูโรงเรียนราษฎร์ประเภทสามัญศึกษาแยกตามวุฒิ ปีการศึกษา 2518	27
6. อัตราค่าจ้างครูในโรงเรียน.....	29
7. ผลการสอบไล่ ปีการศึกษา 2517 ของโรงเรียนราษฎร์.....	30
8. ความสัมพันธ์ระดับมาตรฐานการศึกษากับค่าธรรมเนียมการเรียน ของโรงเรียนเอกชน.....	31
9. จำนวนโรงเรียนที่ครูได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินสมทบเงินเดือน ตามระดับการศึกษาและการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน.....	33
10. อัตราส่วนจำนวนนักเรียนรัฐบาลต่อเอกชน จำแนกเป็นส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ปีการศึกษา 2518.....	36
11. จำนวนครูโรงเรียนราษฎร์ที่ว่างงานตามประเภทต่าง ๆ	39
12. ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	66
13. จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง.....	67
14. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามลักษณะเพศ.....	73
15. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงวุฒิการศึกษา.....	74
16. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

17. อายุการทำงานของผู้บริหารและนักวิชาการ.....	78
18. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร	79
19. สถานที่อยู่อาศัยของประชาชน	81
20. อาชีพของประชาชน.....	82
21. เปรียบเทียบความเห็นของประชากรทุกกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับงาน พัฒนาจุดมุ่งหมาย เป้าหมายและนโยบายของโรงเรียนในค่านักวิชาการ.....	88
22. เปรียบเทียบความเห็นของประชากรทุกกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับงาน สรรหาคัดเลือก และจัดวางตัวบุคลากรในโรงเรียน.....	89
23. เปรียบเทียบความเห็นของประชากรทุกกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับงาน จัดสรร เวลาและสถานที่เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน.....	90
24. เปรียบเทียบความเห็นของประชากรทุกกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับงาน จัดหาและจัดใช้วัสดุอุปกรณ์และอาคาร สถานที่เพื่อสนับสนุนการเรียน การสอน.....	91
25. เปรียบเทียบความเห็นของประชากรทุกกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับงาน บริการ ส่งเสริมการเรียนการสอน.....	92
26. เปรียบเทียบความเห็นของประชากรทุกกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับงาน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	93
27. เปรียบเทียบความเห็นของประชากรทุกกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับงาน จัดโปรแกรมการอบรม.....	94
28. เปรียบเทียบความเห็นของประชากรทุกกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับ งานประเมินผลกระบวนการและผลผลิตของโรงเรียน.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

29. ลำดับความสำคัญของงานบริหารด้านวิชาการตามความเห็น
ของผู้บริหาร 96
30. ลำดับความสำคัญของงานบริหารด้านวิชาการตามความเห็น
ของนักวิชาการ 97
31. ลำดับความสำคัญของงานบริหารด้านวิชาการตามความเห็น
ของประชาชน 98
32. ลำดับความสำคัญของงานบริหารวิชาการตามความเห็น
ของประชากรทั้งสามกลุ่ม.....99
33. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร
และนักวิชาการในการบริหารงานทั้ง 8 ประเภท.....101
34. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร
นักวิชาการและประชาชนในการบริหารงานวิชาการทั้ง 8 ประเภท..102

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนกมึ

หน้า

แนกมึ	แสดงงานบริหารค่านวิชาการทั้ง 8 งาน ตามความเห็น	
	ของประชากรทุกกลุ่มวัยอย่าง	100

ศูนย์วิทยพัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย